

PÉCSI Dohánygyár

XIV. évfolyam, 3. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1987. MÁRCIUS

Vendégünk volt Lukács János

A párttagok vállalják a feladatokat

Beszámoló taggyűlések után

Vállalatunk pártvezetésénél lezajlottak az 1986. évi munkáról számot adó beszámoló taggyűlések. Újszerűség volt, hogy a beszámoló anyagával párhuzamosan lett előterjesztve az 1987. évi pártvezetési munkaterv. A II-es alapszervezet taggyűlése kivételével mindenhol képviseltették magukat a felső irányító szerveink. Így az összevont taggyűlésünkön jelen volt Lukács János elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, valamint Kereszti László, a városi pártbizottság gazdaságpolitikai osztályvezetője.

A beszámolók anyagai kiemelten foglalkoztak az 1986. évben elért gazdasági eredményekkel. A pártvezetőségek megfélemlítő módon és formában értékesítették szerepüket a gazdasági munka szervezésében, ellenőrzésében.

A vállalat a korábbi években tapasztalt intenzitással fejlődött. Megteremtette azokat az alapokat, amelyek várhatóan 1987. évre is biztosítják az előrelépést, a tovább szigorodó népgazdasági elvárások mellett is.

A párttagok mindegyike tevékeny résztvevője a termelő munkának, részesei az eredményeknek és kudarcoknak egyaránt. Ha csak ennek alapján ítéljük meg a pártszervezetek munkáját, akkor azt mondhatjuk, hogy itt minden rendben van, hiszen a vállalat jól gazdálkodott, jól megfelelt a politikai elvárásoknak, tehát a pártmunkának is jónak kell lennie.

Persze, így értékelni nem helyes. A beszámolók nyíltan és őszintén feltárták a pártszervezeteink belső politikai életének hiányosságait, tapasztalható feszültségeit. Problémát számuk-

ra nem a napi munka melletti politikai szervező és agitációs tevékenység okozott. A külső körülmények hatásai, a társadalmi ellentmondások megítéléséből fakadó viták és ezek melletti állásfoglalás, elkötelezett magyarázat jelentett gondot. Az önálló gondolkodás és cselekvőképesség a politikai munkánkban gyengült, pedig párttagjainknál a politizáló kedv megvan. Választ várnak politikai, gazdasági kérdésekre vannak építő jellegű észrevételeik. Ezen készséget a jövő feladatainál számításba kell vennünk, s nagy felelősséggel kell tennünk azért, hogy ez a készség építő módon megnyilvánuljon. Kibontakoztatását kezdeti akor az évszázadok óta ismert legegyszerűbb formában is: a dialógussal, vagyis az emberek gondolatainak megismerését elősegítő párbeszéd-

Pártszervezeteink elkészítették és elfogadták az 1987. évi munkatervüket. Ezen munkaterv az alapszervezetek területeinek fajtságszerűségeit figyelembe véve fogalmazódtak meg, valamint az eddigi hiányosságok megszüntetését irányozzák elő. A reális valóságot kell csupán tettek, tényekre váltani.

Az összevont párttaggyűlést követő alapszervezeti taggyűlések közül a II-es és III-as alapszervezet párttagjai jó példát szolgáltattak arra, hogy milyen módszerrel érhetünk el kibontakozást egy látszólag passzív magatartási formától.

Az 1987. évi feladatok elvégzéséhez kívánunk minden párttagnak jó egészséget, pártalapszervezeteink munkájához sok sikert!

Kiss József

KISZ-választások

Az új titkár: Puskás Ferenc

KISZ beszámolóra illetve új KISZ vezetőség választására került sor március 11-én. Az összevont taggyűlésen jelen volt Irimi Sándor igazgató, Móré János, a vállalat pártvezetőségének titkára és Péter Péter, a Pécs Városi KISZ Bizottság munkatársa.

Első napirendi pontként Kesztené Kiss Jolán ismertette a KISZ Bizottság beszámolóját. Ebben ismertette a vállalatnak az elmúlt évben elért gazdasági eredményeit, a sikeres gyártmányfejlesztési munkát, a fiatalok szerepét az eredmények elérésében. A mozgalmi életéről mondta, hogy a nehéz gazdasági körülmények, a túlmunkavállalás kényszere nem kedvez a mozgalmi, közösségi munkának. Sok KISZ-es fiatal ment el a vállalattól, sokan nem újították meg KISZ tagságukat, így a jelenlegi létszám igen lecsökkent. Ezután beszélt a KISZ politikai szerepéről, tevékenységéről, a társadalmi munkáról, a sporttevékenységekről (mely városi szinten is kiemelkedő), a „klubéletéről”, és a KISZ érdekvédelmi, érdekképviseleti tevékenységéről.

A beszámoló elhangzása után igazgatónk szólt a fiatalokhoz, majd Móré János ismertette a pártvezetőség állásfoglalását az elmúlt mozgalmi évről. A tagság a beszámolót egyhangúlag elfogadta.

Ezután Kesztené az előző évben jól dolgozó részére köszönetnyilvánítást adott át, majd az egész vezetőség nevében lemondott.

Ekkor Miczák László, a jelölőbizottság elnöke ismertette a tagságnak az új vezetőségre vonatkozó javaslatát, a szavazás rendjét. Titkári posztra kettő jelöltet javasolt a tagság. A titkos szavazás eredményként Puskás Ferenc filtergyártási gépmester lett a KISZ Bizottság új titkára. A következő szavazás a vezetőségi tagokra vonatkozott, mely alapján a KISZ Bizottság névsora: Kesztené Kiss Jolán szervező titkár, Kovácsné Nagy Teréz agit. propos, Schlitt István termelési felelős, Marton László sportfelelős, Tóth György klubvezető, Szóts Rózsa kultúros. A KISZ Bizottságnak tárgyalási joggal tagja a két alapszervezeti titkár: Pappné Barta Katalin és Miczák László.

Az új vezetőségnek az elkövetkező évekre sok sikert kívánunk.

Tavaszi évfordulóink

A tavaszi évfordulóink valamennyiünk számára talán a legkedvesebbek. Egyik oldalról a természet, a másik oldalról a magyar nemzet ébredése kapcsolódik hozzá. Még akkor is szeretettel, tisztelettel gondolkunk és emlékezünk valamennyire, ha ezt az ébredést két tavasz után is kényszerű, hosszú álm követte. A harmadik tavasz 1945-ben valóra váltotta a magyar nép több évszázados álmát.

A tavaszi ébredések történelmi sorrendjét 1848. március 15-e nyitja meg. Ekkor próbálta meg először a magyar nép lerázni nyakáról az idegen uralmat. Rövid időre sikerült is. A honvédseregek sikeres harcokat folytattak minden fronton. A forradalom és szabadságharc azonban egyedül maradt és elbukott. Megtorlás és hosszú önkényuralom következett, egészen 1919-ig. Ebben az évben végre néhány hónapig élhetett az ország népe valamilyen polgári, vagy szocialista demokráciában, megköstölve a szabadság ízét. A Tanácsköztársaság rövid fennállása alatt megmutatta az utat a demokratikus kibontakozás felé.

1848 márciusa óta 139 év, a Tanácsköztársaság megalakulása óta pedig 68 év telt el, ebből 25 évet a Horthy-terror időszakaként tartunk nyilván. A megköstölt szabadság ízét azonban ez az időszak sem tudta kitörölni a magyar népből. A szabadság szeretete apáról fiúra szállt, megőrizve az erejüket és tovább álmódva az eszmét.

Az eszme valóra váltásának lehetősége és feltétele 1945 tavaszán adódott meg. Az adott lehetőséggel az ország dolgozó osztályai tudtak is mit kezdeni. A fiatalabb korosztály részére ezen időszak egy része csak

történelem, az idősebb generáció azonban aktív, élő résztvevője az elmúlt 42 évnek.

1945 tavaszán nemcsak hazánk indult el egy új történelmi úton, hanem az egész világ politikai térképe is átalakult. Megindult a világ egy jelentős részén egy új hatalom alapjainak lerakása. A szocialista társadalom lehetőséget adott a munkásosztálynak, hogy kezébe vegye saját sarsának irányítását.

Hazánkban ehhez az alapot a szovjet hadsereg 194 napos küzdelme teremtette meg, 1944 szeptember 23-tól 1945. április 4-ig, melyben 140 000 szovjet tiszt és katona áldozta életét. A felszabadítás adta lehetőséggel élve meakezdődött hazánkban a demokratikus átalakulás. Megtaláltuk helyünket a baráti népek közösségében.

Az elmúlt 42 év, mely az egyik leghosszabb békés időszak Európában, megmutatta, hogy az ország, melyet ellenségei hazátlannak, nemzetietlennek bélyegeztek, képes az ország irányítására is. Gondunk, bajunk és tennivalónk van és lesz a jövőben is elegendő. A jelen gazdasági helyzetben életszínvonalunk megtartása, gazdaságunk színvonalának fejlesztése, fizetőképességünk megtartása óriási erőfeszítéseket kíván. Nem kisebb feladataink közéletünk, erkölcsi morálunk, gondolkodásunk, testi - lelki egészségünk jobbá tétele területén.

Nincs egyetlen olyan gondunk sem amit ne lehetne megoldani szocialista viszonyok további erősítésével, valamennyiünk becsületes munkájával.

Északi József

Tanácskozott a vt Merész feladatokat adó tervek

Március 4-én tartotta a vt idei első ülését. A napirenden négy előterjesztés megtárgyalása szerepelt.

Az 1986. évi mérlegbeszámoló megállapítása előtt, az igazgató elvtárs röviden értékelte az elmúlt év eredményeit. Tájékoztatta a vt arról, hogy a termelésünket, értékesítésünket növelni tudtuk. Az elmúlt évi piaci expanzió biztató volt, s az idei évhez is kedvező alapot adott. A termékszerkezet változásában nagyot léptünk előre az elmúlt évben, amikor a két új, 100 mm-es cigarettát piacra dobtuk. Nyereségünk az elképzeléseknek megfelelően alakult. Így biztosítani tudtuk a megvalósított keresetfejlesztéshez szükséges hatékonyságot is, többletet nem kellett fizetnünk.

A vt részéről az elhangzottakkal kapcsolatban kérdés nem volt. Az előterjesztést —, s így a vállalati „Mérleg”-et és „Eredménykimutatás”-t a vt egyhangúlag elfogadta.

A második napirendi pont keretében került sor az 1987. évi tervjavaslatok megtárgyalására. Az előzetesen kiadott előterjesztés négy tervváltozatot tartalmazott. Az első a DOHÉSZK 1987. évi cigarettabeszterési programján alapult. A másik három tükrözte a vállalati elképzeléseket, az egyes cigarettáink eddigi értékesítési trendjéből számított, várható értékesítési lehetőségeket.

A keresetfejlesztési lehetőségeinket alapvetően a szabályozóváltozások determinálják. (Tudniillik, a hozzáadott érték „-os” növekedésének fele fejleszthető többletdokumentesen.) Ugyanakkor a termelés növekedéséhez kapcsolódóan, létszámnövelési igény van, mely a keresetnövelési lehetőséget korlátozza.

A vt a terv megvitatása során elsősorban ezeket a kérdéseket boncolgatta. A hozzájárulók igen értékes javaslatokat vetettek fel, melyek egy részét a konkrét, számszerű terv

kidolgozása során feltétlenül figyelembe kell venni.

Komoly vita alakult ki arról is, hogy melyik változat kerüljön részletes kidolgozásra. A hozzájárulók többsége támogatta azt az elképzelést, mely szerint az első változatnak ma megvan a realitása. Azonban a jövőt illetően egy merészebb, nagyvonalúbb koncepciót kell megcéloznunk, mely nagyobb lehetőségeket biztosít, ugyanakkor nem megvalósíthatatlan. Ezzel a megkötéssel fogadta el a tervet a vt, vagyis az első változatot kell kidolgozni, de törekedni kell a hármas változat elérésére. Az ezt támogató tervet olyan mélységben szükséges kidolgozni, hogy év közben bármikor át lehessen rá térni.

Külön határozott a vt a vállalat által felhasználható jövedelem elosztásának kérdésében. Az előterjesztést a vt változatlan formában elfogadta, mégpedig:

- beruházásokra és a kapcsolódó adókra 40 176 EFT,
- dolgozók anyagi ösztönzésére 3 302 EFT-ot lehet felhasználni 1987. évben.

A rövid szünet után folytatódó ülés már csupán két témát tárgyal. Elsőként az igazgató 1986. évi prémiumkifizésének értékelését. A vt megállapította, hogy a jogszabályok által előírt vagyonszerzési nyereségmutató alapján a prémium teljes egészében kifizethető. A prémium csökkentésére, vagy megvonására szolgáló okok közül egy sem állt fenn 1986. évben. Végül határozott a vt az igazgató 1987. évi prémiumának kérdésében is.

A hivatalos program végén, a MEM Törvényességi Felügyeleti Főosztálya részéről dr. Koltai Bianca értékelt a vállalat előző évi munkáját. Foalalkozott a vt-nek kiadott írásbeli anyagokkal és javaslatot tett a vt-tagok további, folyamatos szakmai képzésére.

Simon Éva

Nőnapon, Pozsonyban

Nemzetközi nőnap, március 8., a világ dolgozó női nemzetközi szolidaritásának napja. Megünneplését a szocialista nők 1910-ben Koppenhágában tartott második nemzetközi konferenciája határozta el. Napjainkban a nemzetközi nőnap a demokratikus nők békéért vívott harcának, a nők egyenjóságáért, demokratikus szabadságjogainak biztosításáért folytatott küzdelem egyik jelentős tényezőjévé vált.

1987. március 8–10., e három nap felejtethetetlen maradt a Pécsi Dohánygyár 43 fő női dolgozója számára, akiket az a megtiszteltetés ért, hogy több mint 600 fő női dolgozó kollektívát képviselhetek Csehszlovákiában, Pozsony városában rendezett nőnapon.

Az utazás lebonyolítója a Pécsi OTP Penta Tours Utazási Iroda volt. Program szerint az indulás időpontja március 8., 6.00 órákor. Mindenki nagyon pontos volt, így utazásunk zökkenőmentesen kezdődött, s egyben örömmel is, mivel autóbuszunk vezetője férfi volt. Idegenvezetőnk Budapesten csatlakozott a csoporthoz, így az ő vezetésével a korai órákban megérkeztünk Bratislavába. Itt fogadott bennünket a helvi idegenvezető. Órára el kell mondani, hogy egyetlen hallgató, több nyelven beszél, jelenleg maavor-történelem szakra jár, tolmácsolásával nem egyszer derűs perceket szerzett számunkra.

Ebéd után a csoport úgy döntött, hogy előbb a történelmi várat tekintjük meg, s csak ezt követően megyünk szálláshelyünkre.

Bratislava Szlovákia fővárosa, Csehszlovákia harmadik legnagyobb városa. A városban részletesen megtekintettük a numizmatikai (érem) és archeológiai (régészeti) gyűjteményt. Más termeti sajnós záva voltak. A városban található a palota-

rész is, itt jelenleg kormány-szintű találkozókot is tartanak, szép koncertteremmel is rendelkezik.

Várbeli látogatásunkat követően, szálláshelyünkre mentünk, mely a Hotel Bratislava volt. Rövid pihenő után, este ünnepi vacsorán vettünk részt egy zenés étteremben. Vidámságunkra mi sem volt jellemzőbb, minthogy záróráig kitarítottunk, ropva a diszkót, igaz a végén már tüsarkú cipők nélkül. Jól sikerült napunk után pihenés következett.

Március 9-én, a reggelit követően, szabad program volt, az elmaradhatatlan vásárlási lázzal. Ebéd után városnézésre mentünk Pozsony történelmi városrészében. Itt csak rövid felismerésre tudunk szorítkozni. A látottak közül: A városháza, mellette stílusosan beilleszkedve az új városházával, püspöki palota, Mirvak palota, Mihály kapu a Mihály utcában, koronázó templom (Dóm), itt 8 királyt és 11 királynőt koronáztak meg (Ferdinánd királynak 3 felesége volt), Oratorny, melyet ház a jó pásztorhoz neveztek régen, Vörösrák patika, jelenleg patikamúzeum, Zeneakadémia. Liszt Ferenc itt adta első hangversenyét 9 éves korában, Tűztorony, és méra sorolhatnánk tovább a különböző történelmi nevezetességeket, a különböző szerzetesi rendek templomait, kolostorait.

Összegezve Pozsony belvárosa a műemlékek sokasága, különböző korok építészeti stílusával. Azik ezen városnézésen részt vettek, bizvást leírhatjuk, hogy maradvány élménnyel lettek gazdagabbak.

A városnézést követően új szálláshelyünkre mentünk, amely — Pozsonytól kb. 22 km-re — Samorinban, a Hotel Kormoran volt. Itt már szerényebben és fáradtabban töltöttük „másnapai nőnapunkat”.

Március 10-én, reggeli után meakezdttük hazautazásunkat, 3 és fél órást pihenőt, szabadnapomat tartva Komárnóban. Komárnó nevezetességeihez csak annyit, hogy itt született Jókai Mór, Lehár Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, itt ismerkedett meg legszebb versei ihletőjével, Lillával, azaz Vajda Júliával.

Szabadprogramunk befejeztével, 14.30-kor hazaindultunk Budapest–Pécs útvonalon, háromnegyed órás pihenőt tartva Kömlődön, így Pécsre időben és szerencsésen megérkeztünk, fél nyolckor.

Megköszönjük vállalatunk vezetőségének a részünkre biztosított, felejtethetetlen jutalomutatót, azzal a reménnyel, hogy az elkövetkező években ugyanilyen szép számban ünneplhetik meg a Pécsi Dohánygyár női dolgozóit a nemzetközi nőnapot.

Dr. Kiss Elemérné

— Bércsiné —

75 éves a Pécsi Dohánygyár (VI.)

A felszabadulástól napjainkig

A felszabadulást követően az első évek lassú ingadozása után igen erős emelkedésnek indult a termelés. Az első időszak eredményeit negatívan befolyásolta, hogy ahogy nálunk is, több helyen ismét bevezették a kézi gyártású cigaretták előállítását, teljes egészében szociális megfontolásból kiindulva. Miután ez megszűnt, a termelékenység automatikusan megnőtt. Tovább nőttek a gyár eredményei, mikor az évek folyamán az eredeti 10 dohánygyárból végül hatot leállítottak. Ezek berendezését elosztották a megmaradók között. Ebből mi is részesültünk, bár korántsem arányosan. Ez azonban csak a régi gépek elosztása volt, a régi technológia is maradt.

A gyárak igyekeztek versenyben maradni, nálunk az első nagy lépést a dohánybontás szalagrendszerű megoldása jelentette, amit fokozatosan töltünk vett át a többi dohánygyár is, 1956-tól kezdve. Az új módszer rendkívül termelékenynek bizonyult, mégsem kellett senkit elbocsátani, mivel éppen akkor időkédvezménnyel mehetek nyugdíjba az idősebb dolgozók, s nálunk az eredeti létszámból ez az intézkedés sokakat érintett. A gyártást és a csomagolást eleinte a leállított gyárak gépparkjának üzembe állításával fejlesztettük, később azonban lassanként lehetőség nyílt új külföldi — nyugati — modern, és nagy teljesítményű gépek vásárlására is. A megvásárolt gépek nem mindig voltak teljesen újak, a nagyobb termelés és modernebb megoldások révén mégis komoly fejlesztések számítottak. Az új — vásárlás mellett — fejlesztések mellett, a gyár saját erőből is fejlesztett, több új, saját kivitelezésű berendezés született, például a vágatadagolás, a levelezőgépek megépítése, dohányszilók építése, stb. 1962-ben már olyan méretű volt a gépesítés, hogy célszerűnek látszott az évi nagykarbantartás bevezetése, mivel egyes gépeket a gépsorból kiemelve, nem lehetett évközben javítani. 1964-ben beindult a filteres cigaretták gyártása is. Első gyártmányunk a Fecske, nevében mintegy arra utalva, hogy ez a dohánygyár első filteres cigarettája, az „első fecske”. Később, 1970-ben a Román cigarettát, az első 80 mm hosszú gyártmányunk került a piacra. A legújabb, és mindmáig lejeltebb cigarettánkat, a Sopianaet 1973-ban kezdtük el gyártani. A cigarettát Pécs római kori nevét viseli. Legújabb gyártmányaink pedig már 100 mm hosszúak, modern kivitelűek és szép csomagolásúak. Első ilyen cigarettánkat a Nádor és a 100-as Sopianae. Ezek nemcsak küllemileg felelnek meg a követelményeknek, hanem szűrőhatékonyságuk is eléri, sőt meghaladja a legmodernebb avarak gyártmányainak minőségét is.

A termelés feltutása következtében 1964-ben rákényszerültünk a három műszakos termelés bevezetésére, ami igen fásztó munkakörülményeket jelentett. Ez a módszer 1973-ig maradt érvényben, amikor elkezdttük a két termelőműszak mellett, a harmadik műszaknak karbantartásra való felhasználását. Ez kevesebb dolgozót érintett, s a váltás már nem hente történt, ami mind több kiderült, a legfárasztóbb munkabeosztás. 1968 őszétől került bevezetésre a minden második szabadszombat, amit később a minden szombat szabadnappártétele követett.

Igy értünk el mind magasabb termelési eredményeket, amit az alábbi néhány szám illusztrál:

1958-ban alig több, mint 2,2 milliárd cigarettát gyártottunk, 1965-ben már túlhaladtuk a hárommilliárdot, először 1966-ban léptük túl az évi négy milliárdos termelést, 1975-ben az évi öt milliárdot, 1977-ben pedig

már az évi hat milliárdot is túlhaladtuk, 1986-ban pedig az évi termelés a hét és fél milliárdot is meghaladta.

A filteres cigaretták gyártásaval egyidőben kezdtük meg a filterrúd gyártást is, saját kreppelésű papírból. A technológia és a termelés fejlesztésével párhuzamosan egyéb, részben a munkakörülményeket, részben egyéb előnyöket jelentő változások is történtek. Így az óvoda—bölcsőde férőhelyeinek növelése, az üzemi konyha korszerűsítése, ételmszerbolt létesítése az üzemen belül, újabb, modernbb szerszámgepek beszerzése, épületfelújítások stb. A legutolsó igen nagy jelentőségű változás pedig az új üzemi gyártócsarnok megépítése volt, ami a további fejlődéseket is lehetővé teszi. Szociális vonatkozásban egyik legnagyobb lépést akkor tettük, amikor elkészült az üzemi fürdő megépítése, vele együtt az átjáróhid is, ami lehetővé teszi, hogy a dolgozóknak télen nem a hideg udvaron át kell a fürdőbe menniük.

Az adminisztráció fejlődését pedig a számítógépek térhódítása teszi lehetővé, s ennek már vállalatunknál is jelentkeznek az eredményei.

Vállalatunk jelenleg teljesen önállóan működik, nincs felette a központ gyámokodása, a vállalat operatív vezetését a vállalati tanács által választott igazgató végzi. A vállalat általános irányító szerve pedig a vállalati tanács, amely bár rövid ideje működik, már most megállapítható, hogy nagy lehetőségeket rejt magában ez az új irányítási forma.

Visszatekintve az indulási évekre, meg kell állapítani, hogy az eredetileg 1600 főre tervezett gyár, bár ezt a létszámot a gépesítések és egyéb okok miatt soha nem érte el, óriási, úgy gondolom, az induláskor nem is remélt fejlődést ért el. Segített ebben a technika, az általános fejlődés, a körülmények és még sok egyéb más, de a legtöbbet mégis maga az üzem. annak dolgozói és vezetői tettek. Ha a megtett utat nézzük, nem hiszem, hogy szívesen kéne látni a régi elődök előtt. Persze még mindig vannak hibák, sok mindent lehetne és kellene javítani, amire eddig idő, pénz, lehetőség hiányzott. De éppen ez lesz a további feladat a közeljövőben és a távolabbiiban is. Ha mindenki elégedetten, örömmel végezi munkáját, jól éri magát munkahelyén, ez feltétlenül továbblépés záloga is egyben.

Emlékező tallózásunk a gyár történetében ezzel véget ért. Reméljük, a jövőről is annyi mondanivalónk lesz, majd, mint a múltból.

Krómy Károly

A minőség: gazdasági kategória

Manapság erőteljesebben tapasztaljuk mind közvetlen környezetünkben, mind a különböző kommunikációs fórumokon, hogy egyre inkább hangsúlyozottan kerül az érdeklődés hoflokerébe a minőség kérdése önmagában is, de többnyire más gazdasági-vezetési kategóriákhoz kapcsolottan. Mi is nyitottan szemléljük ezt a folyamatot, ez alól nem vonhatjuk ki magunkat, hiszen a mindennapok termelési folyamatában érezzük azt a kényszerítő erőt, ami szükségszerűen ebbe az irányba visz el bennünket is.

Hogy hiányos az a feltételrendszer, amiben dolgozunk? Ez sok tekintetben való igaz, s ezért nehéz minden tekintetbe helytállni, minőségi munkát végezni. Úgy érezzük, ezért van többek között jelentősége annak, hogy munkánkat nem ön-

magunkba zártan, hanem kitekintve végezzük, s figyeljünk minden olyan információkérésre, melyet eredményesen használhatunk holnap-holnapután, egymást segítve.

Március hónapban azon kívül, hogy a műszaki tudományos előadások látogatói, hallgatói lehettünk, hadd hívjuk fel két rendezvényre a figyelmet, melyek közül az egyik kiterjedtebb körben, a másik pedig szűkebb, dohányipari sajátosságokkal foglalkozik a minőség kérdésével.

A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya Megyei Szervezete „Minőségbiztosítás — a teljesítmény minősége” címmel hirdette meg azt a tanácskozást, melynek 14 neves előadóját széles körben és sokat ígérően boncolgatja a

minőségbiztosítás kérdését vezetői, tervezési, szervezési, fejlesztési szemszögből.

Március 31-én pedig a Pécsi Dohánygyár átvéve az Egri Dohánygyártól a stafétabotot, városunkban rendezte meg a két-évenként sorra kerülő dohányipari minőségi konferenciát. Egybegyűlnek ez alkalommal a dohányipar vezetői és minőségellenőrzés területén dolgozó szakemberei, valamint a termékeink minőségellenőrzésével foglalkozó felügyeleti szervek, hatóságok intézmények képviselői, hogy a személyes találkozás, a közvetlen eszmecsere aktuális kérdéseikről kölcsönösen segíthesse és jóértelemmel befolyásolhassa a jelentős piaci igényeket ellátó, kielégítő gazdasági tevékenységünket.

Dr. Kiss Elemérné

— Bércsiné —

„Apró-farsang”

„Itt a farsang, áll a bál.” Így volt ez óvodánkban is. Farsangi mulatságunk napját lázas készülődés előzte meg. A csoportszobákat színes kreppfüzések és lampionok díszítették. Minden csoportban álcákat készítettek a gyerekek. Beszélgettünk arról, hogy a farsang „télüző” ünnepe, ezért is öltöznék az emberek maskarába. A mulatság reggelén mindenki vidám jelmezbe öltözött.

Farsangi mulatságunk vidám, színes, amolyan igazi mókázó ünnepe volt, ahol gyerek, felnőtt, egyaránt, felszabadultan, örömteljesen szórakozott. Nevelőttestületünk szeretné hagyományt tenni az ilyen néphagyományőpoló, gyermekközpontú ünnepeket.

Hír

Március 5-án, a Kollektív Szerződésben meghatározott mértékben, 999 171,— Ft év végi részesedés került kifizetésre, összesen 835 dolgozónk, ill. volt dolgozónk részére. Két fő esetében fegyelmi okok miatt 50% -os, 36 dolgozónál pedig igazolatlan hiányzás miatt teljes összegű részesedésvonást alkalmaztunk.

PECSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkesztő a szerkesztő bizottság
Feladó szerkesztő:

dr. Simonné dr. Barnáth Erika

Kludia a Baranya Megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: dr. Jádi János
Előfizetési díj egy évre: 27,60 Ft

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Farkas Gábor Igazgató

Fókuszban a vgm-ek

Mit kell tudni a forgalmi adóról?

A Pécsi Dohánygyárban az 1984-es évi a vállalati gazdasági munkaközösségek (vgm) alakulásának éve is volt. A gyár igazgatója 10 munkaközösséggel kötött határozatlan időre szóló együttműködési szerződést, miszerint – meghatározott térítési díj ellenében – a gyár termelési eszközeit a vgm-ek részére bocsátja és a tevékenységükhöz szükséges anyagokat biztosítja.

A szerződésben meghatározott munkaidőn kívül, a dolgozók munkaköri kötelezettség alapján végzett munkájától elkülönítve, kizárólag a vállalat részére végezhetik a vgm-ek. A vgm-tagok a társasági szerződésben foglaltak szerint tevékenykednek és munkájuk szerint részesednek a vállalat működésének eredményéből.

A Pécsi Dohánygyár a vgm-ek működtetésével összefüggésben jelentős mértékben növelni tudja és haszná az is, hogy dolgozó; egy részét többletjövedelemhez juttatja.

A Pénzügyminisztérium Ellenőrzési Főigazgatóságának Baranya Megyei Igazgatósága a hatáskörébe tartozó belső társasági pénzügyi-hatósági ellenőrzését rendszeresen, két-évenként végzi. Célja a már bevállalás lezárt időszak utólagos ellenőrzése. A dohánygyári vgm-ek költségvetési kapcsolatainak vizsgálata 1987. januárjában kezdődött meg. Az ellenőrzés alá vont időszak az 1984. és 1985. év volt.

A jogszabályok értelmében a munkaközösségeknek tevékenységük alapján adóbevallási, adófelmentési, bejelentési és nyilvántartási kötelezettségeik vannak az adóhatóság felé.

A vizsgálat megkezdésekor a vgm-ek közös képviselői átadták ellenőrzésre a pénzforgalomról és pénzügyi elszámolásról vezetett – az adóhatóság által hitelesített – naplókönyveket és a tevékenységükkel kapcsolatos iratokat. Ezekből kitűnt, hogy a vgm-ek eleget tettek bejelentési és nyilvántartási kötelezettségüknek, naplókönyv-vezetésükben a revízió pontosságára való törekvést látták. Mivel a munkaközösségeknek adott önadózás formájában kell bevallaniuk, a vizsgálat alapja a vgm-ek által adott adóbevallások helytállóságának ellenőrzése volt. A vállalatot képviselő vezetők és a társaságok közös képviselői az ellenőrzés ideje alatt segítő módon közreműködtek a hibák feltárában. A munkaközösségek elért nyereségük után társasági adó, a tagok károsított jövedelmük után általános jövedelemadó bevallási és befizetési kötelezettségüknek kell, hogy eleget tegyenek.

A vizsgálat szerint ezt – néhány kisebb hibától eltekintve – a vgm-ek helyesen meg is tették.

A társasági revíziók egyik legproblemikusabb területe a forgalmi adó kérdése.

Azért tartjuk szükségesnek ebben az esetben a jogszabályok – e probléma körüli – részletesebb ismertetését, mivel nincs egyetértés a vgm-ek és az adóhatóság között a forgalmi adókötelezettséget illetően. A vizsgálat szerint 4 vgm mulasztotta el bevallani és befizetni a bevétel után fizetendő forgalmi adóját, mivel úgy vélte, hogy tevékenysége mentes a forgalmi adó befizetési kötelezettsége alól.

A többszöri módosított és kiegészített 40/1971. (XII. 29.) PM sz. rendelet szerint forgalmi adó alá esik a vgm

által előállított ipari termék és végzett szolgáltatás.

Termék-előállításnak minősül: az a tevékenység, amelynek során a készítő a saját vagy a megrendelő tulajdonát képező anyagból az „ipari termék jegyzék (ITJ) szerinti terméket hoz létre.

Szolgáltatás az a különféle – szükségletek kielégítésére irányuló – ellentérték mellett végzett tevékenység, amely nem minősül termék-előállításnak. Termék-előállítás esetén a fentieket figyelembe véve a magánszemélyek forgalmi adója alóli mentesség három együttes feltételhez kötött a vgm-ek esetében:

1. A megrendelőnek a többször módosított 60/1979. (XII. 24.) PM sz. rendelet (fogyasztói forgalmi adó) hatálya alá kell tartoznia.

2. A társaságnak termékét kell előállítania. A jogszabály olyan termék előállítását követeli meg, amely az ipari termékek jegyzékében szerepel. (Nem tekinthető termék-előállításnak a részmegmunkálás.)

3. A termékhez a megrendelő adja a termék anyagértékének több mint 50 százalékát.

Amennyiben a három pont közül valamelyik nem érvényesül, a forgalmi adómentesség nem áll fenn.

A kérdéses négy vgm tevékenységét a vizsgálat szolgáltatásként vette figyelembe, ennek alapján be nem vallott, befizetendő forgalmi adóhiányt állapított meg.

A vgm-ek a vizsgálat után besorozást kértek a Központi Statisztikai Hivataltól és állásfoglalást a rendelet értelmezésére.

Amennyiben a KSH termék-előállításnak minősíti a vgm-ek tevékenységét, úgy teljesül együtt a hivatkozott három pont és a társaságok mentesek a forgalmi adó alól, ha szolgáltatásnak minősíti, akkor tevékenységük forgalmi adóköteles.

A vizsgálat lezárása után az 1987. január 23-i zárotárgyaláson a vgm-ek közös képviselői átették a jegyzőkönyveket és megbeszéltek az adóhatóság képviselőivel a felmerült problémákat.

Továbbra is eredményes, jó munkát kívánunk a vgm-ek dolgozóinak.

Bogdáné Rudics Judit,
Sághy Andrásné revizorok

Formát váltunk

Üzemi lapunk – annak ellenére, hogy a nyomda „ördöge” szerint XIII., valójában ez évben XIV. évfolyamába lépett. Sok éven keresztül megszoktuk jelenlegi formátumát, amely a napilapok nagyságát idézve, eddig nekünk a vállalati „újság”-ot jelentette. A lappal kapcsolatos nyomdai tevékenységet a Szikra Nyomda végezte. 1987. évre azonban olyan nagymértékű előállítási költségnövekedést jelentett be, amelyet nem tudunk vállalni. Az első 3 hónap folyamán még igénybe vettük ezt az előállítási lehetőséget, áprilistól azonban olcsóbb megoldást kellett választani. Ez viszont azzal jár, hogy az eddig megszokott, formájától átmenetileg eltérő külsővel tudjuk csak megjelentetni a lapot. Az oldalak nagysága olyan lesz, mint egy A/4-es írópapír, a terjedelme viszont 4 oldal helyett 8 oldal lesz, ami körülbelül az eddigiekhez hasonló mennyiségű anyag készítését teszi lehetővé.

Igéretet kaptunk, hogy ha – kb. 1988. év folyamán – az előállítást vállaló cég már rendelkezik log olyan nyomdai kapacitással, amely a régi formátumú lap megjelentetését is lehetővé fogja tenni, akkor nem lesz akadálya annak, hogy ismét a régi formát válasszuk.

Most tehát kedves olvasóink, szíves megértésüket kérjük, abban a reményben, hogy a külső változás ellenére éppen olyan szeretettel fogják fogadni gyári lapunkat, mint eddig. Talán az új megjelenés egy kis változatosságot is hoz, és lehet, hogy többek tetszését is megnyeri az új forma. Mindenesetre örülnénk, ha véleményüket tudomásunkra hoznák, ez segítené a későbbiek folyamán abban, hogy eldönthessük, visszatérjünk-e a régi formára, vagy maradjunk a kényszerűség szülte új formátumnál.

A szerkesztő bizottság

Jó tudni

Rendezvényrend, munkafegyelem

Tájékoztatásul néhány fontosabb rendelkezést ismertetünk, amelyet jó tudni, hiszen minden dolgozóra kötelezően kiterjed.

A Minisztertanács az ünnepségek és rendezvények miatt kieső munkaidő csökkentése érdekében a következő határozatot hozta: E rendelet március 1. napján lépett hatályba. A határozat alkalmazása kiterjed

– az ünnepségekre: állami ünnepekre, évfordulókra, társadalmi, mozgalmi eseményekhez kapcsolódó munkahelyi megemlékezésekre;

– rendezvényekre: például kongresszus, konferencia, ankét, kiállítás, vásár, szakmai bemutató;

– munkahelyi tanácskozássokra: a munkahelyen a saját dolgozók részvételével szervezett, a munkatevékenységgel közvetlenül összefüggő összejövetelek.

– Ünnepség e határozat-értelmében csak munkaidőn kívül tartható meg.

– Rendezvényt általában szombaton vagy vasárnap kell tartani. A több napos rendezvény időpontját úgy kell kijelö-

lni, hogy legalább az egyik nap szombatra vagy vasárnapra essék. Háromnál több napos rendezvény megtartását, valamint rendezvények – kivételesen – munkanapra eső meghirdetését a rendezvényt szervező szerv felett felügyeletet ellátó – ennek hiányában az ágazati irányító – szerv vezetője engedélyezheti. A külföldiek részvételével szervezett rendezvény indokolt esetben munkaidőben is szervezhető.

A rendezvény és munkahelyi tanácskozás munkaidőben is megtartható – időtartamát is helyét úgy kell meghatározni, hogy a szükségesnél nagyobb munkaidőkieséssel ne járjon.

A rendezvényen való részvétel költségét teljes mértékben a munkahely viseli – ha a dolgozót kötelezi a részvételre.

– A rendező szerv fedezi, ha a rendezvényt az önkéntes társadalmi segítők (munkatársak) részére közérdekből szervezi.

– Egyéb esetben a dolgozó viseli, legfeljebb a költség 50 százalékát a munkahely állhatja.

A Minisztertanács 43/1986. (X. 18.) sz. rendelettel módosított 48/1979. (XII. 11.) MT sz. rendelet kiterjed a szabadság kiadásának rendjére.

Az újításokról

A műszaki fejlesztés, újítás, gazdaságunk megújító erejévé válhat, ezért kormányzatunk is jelentőségének megfelelően kezeli a problémát. Az új gazdasági évben a Pénzügyminisztérium új rendelete is a kormány ez irányú erőfeszítéseit tükrözi, mivel a gazdálkodó szervezetek költségként számolhatják el az újítási díjat. Az említett PM rendelet megkönnyíti az újítások, találmányok létrehozását, bevezetését. A rendelet kedvező hatása az év elejétől érezhető – mivel közel annyi újítást regisztráltak az első negyedévben, mint az elmúlt gazdasági évben. Az elmúlt évben 21 újítást nyújtottak be dolgozóink, melyből a vállalat 13-at hasznosított. Az újítások közül kiemelve a legjelentősebbeket, mely a vállalatnak komoly gazdasági hasznot hozott: Az új termékeink bevezetése kapcsán a csomagoló berendezések 100 mm-esre való átalakítása érdemel kiemelt. Itt a B 18-as csomagológép BC 20 cefafánzó és a BSP 21 típusú gyűjtőcsomagológép átalakításával vált

lehetővé a meglévő gépekkel a 10 mm-es Nádor, illetve Sopianae cigarettával való piaci-alapítás. A másik jelentős újítás a kreppelő berendezések befűző, illetve leemelő gépsége. Az újítás jelentősége a selejtképződés nagyarányú visszaszorítása, a kreppelt papír minőségének javulása, valamint nem utolsósorban a munkavédelmi körülmények jelentős pozitív irányba való változása, ami az említett technológiánál a baleseti veszély megszűnését eredményezi. A harmadik újítás, mely nem rangsort állít, a számítástechnikai csoport team munkája. A MERA számítógépek adatátviteli kapacitását nagymértékben megnövelte, így a vállalat jelentős beruházási költséget takarított meg.

A felsorolt újítások csak a jéghegy csúcsai, a legkisebb újítás is, amit a vállalat hasznosított, jelentőségében fontos. Dolgozóinktól a jövőben is kérjük, hogy a felmerült problémákra pozitívan reagáljanak.

Szedeli György

A rendes szabadság kétharmadát – illetőleg, ha a Kollektív Szerződés ennél nagyobb mértéket állapít meg, akkor annak megfelelő részt – egybefüggően kell kiadni. A gyermekek után járó pótszabadságot figyelmen kívül kell hagyni.

A szabadságot esedékességének évében kell kiadni. Munkatorlás esetén a szabadságot legkésőbb a tárgyévét követő év március 31-ig, a dolgozó betegsége vagy személyét érintő már elháríthatatlan akadály esetén pedig az akadályoztatás megszűnésétől számított 30 napon belül kell kiadni.

A szabadság kiadásának időpontját a munkáltatónak – a termelési, gazdálkodási és egyéb feladatai zavartalan teljesítésének figyelembevételével – szabadságolási tervben kell meghatározni. Ennél a dolgozót előzetesen meg kell hallgatni, és kívánságára a lehetőségekhez képest figyelemmel kell lenni. A dolgozó munkaviszonya első hat hónapjában szabadság kiadását nem igényelheti.

A munkafegyelem javítása, a munkaidőalap védelme érdekében az alábbi MT módosítások léptek életbe:

– Ha a dolgozó munkahelyén egymást követő három munkanapon át igazolatlanul nem jelenik meg, munkaviszonyát a munkáltató jogellenes kilépés címén az utolsó munkában töltött nappal megszüntetheti.

– A munkáltató a munkaidőben való eltávozást vagy más tevékenységet csak akkor engedélyezhet, ha a feladat a munkaidőn kívül nem végezhető el. Erre az időre munkabér nem jár, kivéve ha annak utólagos – nem túlmunkaként történő – teljesítésében a munkáltató és a dolgozó megállapodtak.

– Felmentési idő a felmondási idő tartamán belül – a Kollektív Szerződésben foglaltak értelmében – az alábbi esetekben jár:

– ha a munkáltató mond fel, új munkahely keresése végett mentheti fel,

– ha a dolgozó mond fel, a munkáltató a dolgozót csak rendkívül indokolt esetben mentheti fel a munkavégzés alól, pl.: szervezett munkaerő-átcsoportosítás stb.

Balogh Attiláné

A Sopianae 17 utolsó próbája

A Sopianae 17 kifejlesztett gyártmányunk megjelentetés előtti utolsó tesztelésére hívtuk egybe a városi fogyasztói paneltagokat, hiszen ezt követően egy hét elteltével 20 milliós gyártási programot kell beindítani a tervezett termelési ütem szerint.

A „Szivgárda” lelkes tagjai ez alkalommal is segítségünkre voltak, a tesztelésben részt vett 36 fő szinte egyértelműen megnyugtató bennünket afelől, hogy a felállított követelményeknek sikerült megfelelni a Sopianae 17-et. A várt hatás visszatükröződött a személyes értékelésekben, így eldőlt a kérdés, indulhat-e március második dekádjában az üzemszerű termelés. Vendégeink előtt érzékelték a szempontról jól vizsgázott ugyan a kis-kísérletezett cigarettát, de töb-

ben kifogásolták a megjelenítési formát, mondván azt, hogy a tartalom és az esztétikai megjelenítés mintha kissé ellentmondának egymásnak. Ez a kevesek véleménye, de nemsokára vizsgázik a Sopianae 17 a nagyközönség előtt! A tesztelést követően további kérdéseinket is teljesítették a megjelentek, s így összegyűjthettük elképzeléseiket, ötleteiket, amelyeket új termékek piaci bevezetésénél szeretnénk majd felhasználni, illetve gyártmányfejlesztési törekvéseinknél figyelembe venni.

Az aznapi gazdag program érzékeltetésére hadd mondjuk el, hogy a délutáni összejövetel alkalmat adott a Baranya megyei AHV-nak, hogy ugyan mint a „szivgárda” tagjai, büszkélkedhessenek egyenlőn saját termékükkel. Elhoz-

ták bemutatni BNV nagydíjas négy terméküket a KULEN, a BULEN, a Misina Stifolder és Misina kolbász készítményeket. Vendégeink, akik már anynyira tudják teendőiket, mindjárt papírt és ceruzát fogtak, máris tesztelték a húsárukat is. A külső megjelenésről, az izhatásról és az általuk megítélt, jogosnak vélt fogyasztói árral nyilatkoztak, igazán mondhatni „profi” módjára. Többen keveselték a fokhagymát a stifolderben, sokalták a sót a bulenben, és keveselték a paprikát a kulenben. Véleményük igen csak összecsengő volt, átadjuk azokat az AHV-nak hasznosítás végett. Tettünk már ehhez hasonlót, amikor a Pannónia Sörgyár diabetikus üdítőitalait, vagy a Tejgazdasági Kísérleti Intézet kifejlesztés alatt lévő termékeit kós-

matóznak mindennapi életünkben, munkánkban.

Dr. Kiss Elemérné

Az üzemorvos írja:

a bőrbetegségekről

Az utóbbi időben (1987. január 1-jétől) megszorodtak a bőrbetegségek gyárunkban. Míg azelőtt évente, kétevente volt egy-egy, addig az év első két hónapjában négy volt és ebből három gennyes megbetegedés (egy allergiás), melyet több napig voltak a dolgozók táppénzen. Ekkor még nem is beszélünk a gombás bőrbetegségekről, amelyek enyhébb formáiról, melyek szintén előfordulnak üzemünkben, de olyan panaszt nem okoznak, mellyel orvoshoz fordulnának, és csak véletlenül tűnik fel az orvosnak, ha a dolgozó más megbetegedéssel fordul hozzá. A gombásodással már foglalkoztunk, de a gennyes bőrbetegségeket közelebbről kell megvizsgálnunk. Létrejöttének megakadályozásában nagyon fontos a személyes, nagyfokú tisztaság (személyi higiénia) és a környezeti higiénia. Ez utóbbi alatt azt értjük, hogy megfelelően takarítjuk lakásunkat, munkahelyünket és ügyelünk a tisztasága fenntartására is. Tehát otthon rendszeresen mosunk ajtót, ablakot, fürdőszobát hetente lemosunk, kivimezzük, de a mosdókagylót, WC-kagylót naponta. Porszívózunk és azokat a helyeket, melyeket fel lehet mosni, naponta fe' mossuk. Ugyanez áll a munkahelyre is. A melléképületekben a kagylókat naponta, a padlózatot szükség szerint naponta többször is felmosunk, a csöveket, ajtókat, ablakokat szükség szerint tisztítjuk. Használjuk a szemetes edényeket és csak a kijelölt helyen dohányszort, étkezünk. A személyes tisztasághoz a napi kétszeri fürdés (munka után és otthon) hozzá tartozik és a hajmosás, valamint az, hogy rendszeresen kezelt kell mosni minden piszkosabb munka után, főleg akkor, ha utána

arcunkhoz vagy testünk bármely más részéhez nyúlunk. Természetesen, hogy kezelt kell mosni evés előtt, evés után, WC használata után. Ha a bőrünket sérülés éri: vágás, szúrás, berepedés, égés, azonnal fedjük be steril gézzel, hogy ne érje szennyezés. Amennyiben a sérülés nem gyógyul, nedvezik, széle pirosodik, orvoshoz kell fordulnunk. Lehet az üzemorvosi rendelőbe jönni, de fel lehet keresni közvetlenül a bőrgyógyászati szakrendelést is, mert beutaló nem kell hozzá, csak személyi igazolvány és amennyiben szükséges, ez a szakrendelés táppénzre is veszi a dolgozót. Tehát, nem kell utána még más-hova menni. Kivételt képeznek a vidéki dolgozók, akiket a körzeti orvos vesz táppénzre (egyelőre), de erre javaslatot a bőrgyógyászati szakorvos tesz. Fontos tudnunk, hogy vállalatunk dolgozóinak túlnyomó többsége (kb. 500 fő) „Egészségügyi könyv”-vel rendelkezik. Ez pedig azt jelenti, hogy a bőrbetegségeket másképpen kell nálunk elbírálni, mint más dolgozóknál. A mi dolgozóink olyan bőrbetegséggel már nem dolgozhatnak, amellyel más „Egészségügyi könyv”-vel nem rendelkező dolgozó még nyugodtan elláthatja munkáját. Tehát, ha valaki bőrbetegséggel fordul szakorvoshoz, mindig vigye magával a könyvet és mondja, hogy milyen munkakörben dolgozik, hogy kezelőorvos, aki a gyári viszonyokkal nem lehet ismerős, megfelelő elbírálásban részesíthesse munkaképességét.

Ha az elmondottakat mindannyian betartjuk, akkor a bőrbetegségek száma nem emelkedik és ez mindannyiunk érdeke.

Dr. Varga Éva

Mozogjunk!

Napjainkban egyre kevesebb időt tudunk fordítani az egészséges testmozgásra. Talán egyik oka az a kevés ismeretanyag, ami rendelkezésünkre áll, az aktív mozgásformák jelentőségéről, fontos hatásától az emberi szervezetre. A mozgás által kiváltott izommunka növeli a szervezet energiaszükségletét, s így az izom veszít a zsír- és víztartalmából. Ez gyakorlatilag test-súlycsökkenéshez vezet. Az állandó tréningnek kitett izomszövet nemcsak az anyagcsere folyamatokat befolyásolja, hanem maga az izom szöveti felépítésében is változás megy végbe.

A figyelem- és koncentráció-képesség fejlesztésén túl megtanulhatjuk az izmok feszítő és lazító érzésének különbségét. A megfelelő izomlazítás tudata a stressz feldolgozásában igen jelentős. E rövid ismertető után néhány tornagyakorlatot ajánlanék, ami napi 15-20 perc alatt elvégezhető.

Kezdjük a tréninget szögdeléssel!

1. Kezünket tegyük csipőre, ugorjunk terpeszbe, majd visszahozzuk (10x20). A gyakorlatot folyamatosan végezzük!
2. Hajoljunk mélyen előre – szőjon keresztül engedjük ki a levegőt –, nyújtózzunk a karokkal magasra, és orron keresztül lélegzünk be (4x5).
3. Álljunk terpeszállásba, a két karunkat helyezük tartóba, könyökünket hátra feszítjük, zárjuk a lapockát. Ebből a helyzetből forduljunk ki kétszer jobbra, majd balra (5x6).
4. Az előző gyakorlat kiinduló helyzetéből (tartóba helyezett karok), dőlünk egyenes háttal előre. Fejünket emeljük fel! A helyzetet megtartva hajoljunk el jobbra – majd balra. Folyamatosan végezzük a

gyakorlatot! Egy nehezebb változata, ha megpróbálunk középhelyzetből, derekból kifordulni egyik-másik oldal felé. (Ügyeljünk a térd nyújtva, a lapocka zárva marad mindvégig.)

5. Ismét felnyújtózzunk a karokkal a fül mellé. Lazán hajolunk a jobb bokánkhöz, majd a balhoz. (Lassan, könnyedén próbáljuk csinálni, 4x5.)

6. Guggoljunk le! Elöl a kezekkel támaszkodjunk meg, jobb lábunkat hátra nyújtjuk, majd cseréljük meg egy ugrással a lábak helyzetét (5x6).

7. Ülünk le! A karokat kifelé fordítjuk, próbáljunk össze fejelet, próbáljunk a jobb boka mellé kiülni, majd a bal boka mellé. Ezt a gyakorlatot oldalanként 15-20-szor is elvégezhetjük.

8. Ülünk le! Nyújtott karral hátul megtámaszkodunk. Húzzuk be jobb lábunkat hashoz, fejfelé közelítsük a térdünkhöz, majd a talaj felett pár centire előrenyújtva megtartjuk a lábunkat. Ismételjük többször mindkét végtaggal a gyakorlatot.

9. Mindkét térdet behúzzuk hashoz (a talpat is emeljük a talajtól), jobb lábat kinyújtjuk terpeszbe, megtartjuk a levegőbe, s próbáljuk a bal lábbal cserélni a helyzetet.

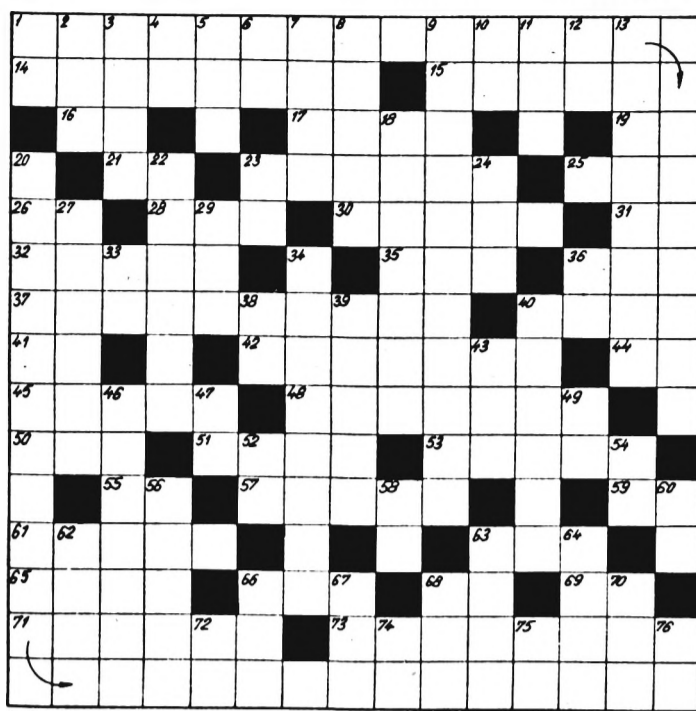
10. Két lábunkat kinyújtjuk, lazán hajoljunk előre a karokkal minél mélyebbre.

11. Két kezünket csipőre tesszük, próbáljunk az alsó végtagokkal biciclizni a levegőben.

12. Ismét álljunk fel, egészen lazán hajoljunk mélyen előre, majd nyújtózzunk fel magasra, jól kihúzzuk a lábunkat és hajoljunk előre. A gyakorlatot kössük össze légtérséll

Schlittné Csernák Agnes

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Gyermekszaj. A megfejtés első része (zárt betűk: Z, J, A). 14. Oriáskigó. 15. Udító ital. 16. Az öregség része! 17. Kevert báró. 19. Csahos. 21. United Kingdom. 23. Magas, sovány ember. 25. Bibliai bárka (-). 26. Á. Á. Á. 28. Nem mögé. 30. Dél-amerikai futomadár. 31. Azonos betűk. 32. Mint a 30. sz. 35. R. D. N. 36. Heyerdahl személyneve. 37. A föld vonzóereje. 40. Előtagként levegővel kapcsolatos. 41. Fordított sporteszköz. 42. Átmenő. 44. Anyi mint. 45. Farkasvezér a Mauqilból. 48. Holland király volt (Vilmos, XVI. sz.). 50. A 11. sz. keverve. 51. Gordonművész (Aladár). 53. Tudomány a fordítottja. 55. Régi római pénz. 57. Örök vesztes. 59. Balatoni hal. 61. Nem nyer. 63. Budapesti Nemzetközi Vásár. 65. Ész. 66. Ókori germán nép. 68. Helyrag. 69. Rövid magánhangzók. 71. Régi idők futballistája. 73. Elenged.

Függőleges: 1. Nátrium vegyjele. 2. Énekelni kezd! 3. Leves-féleség. 4. Motívum. 5. Kobalt és kálium. 6. Az ön vegyjele. 7. Rosszindulatú. 8. A gyermekbénulás ellenszerének felfedezője. 9. Almadoznak. 10. Sir. 11. Ir republikánus hadsereg. 12. Adás egy-

nemű. 13. Női név. 18. Fúvós hangszer. 20. A megfejtés második része (zárt betűk: L, T, E). 22. Szeret. 23. Vas megyei helység. 24. Redőny páratlan betűi. 27. Gyermekjáték. 29. Idegen Lajos. 33. Nagy Antal. 34. Régi fafúvós hangszer. 36. Személynévmas. 38. TÉK! 39. Cseh énekes (Gott). 40. Kozák katonai parancsnok. 43. Római szám. 46. Középkori holland bölcselő. 47. Nyugati hírnévűség. 49. A közepén kiér. 52. Rangos sportverseny. 54. Építőanyag. 56. Alkohol. 58. Német tojás. 60. Asszony-név képző. 62. Legendás orosz-lord volt. 63. Dél-olasz város. 64. Az elején vastag! 66. Gyom. 67. Régi címzörvidítés. 68. Kettőzve afrikai néptörzs. 70. Szópótló. 72. Visszakerget! 74. Tüzel. 75. Mutatószó. 76. T. K.

Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 20. sorok helyes megfejtése április 6-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: „Valamennyiünknek arra kell törekednünk, hogy önmagunknál különbek legyünk.” Könyvjutalmat nyert: Nyerges Zoltán, Pécs.

A keresztrejtvényt Takáts László készítette.

Hírek * Hírek * Hírek

Tájékoztatjuk dolgozóinkat, hogy 1987-ben az alábbi üdülési lehetőségeket tudjuk biztosítani.

Június 16–augusztus 24-ig üzemel az ábrahámhegyi saját üdülőnk, ahol a dolgozóink teljes ellátást kapnak. A csehszlovák csereüdülés előreláthatólag június 15–20. közötti időszakban indul, csakúgy mint tavaly, időtartama egy hét lesz. 1987-ben is bérelünk Zalakaroson lakrészt. E bérelményünkben június 22–augusztus 16-ig tudjuk fogadni az üdülő vendégeket és egyszeri étkezést biztosítunk. Balatonbogláron június 16–augusztus 24-ig lehet pihenni, itt is egyszeri étkezést biztosítunk.

*

A vállalat különféle vezetőit a dolgozók gyakran keresik meg olyan kéréssel, hogy tegyék lehetővé azt, hogy az itt dolgozók családtagjaiknak megmutathassák a gyárat. E kérésre hatására az Igazgató elvtárs úgy döntött, hogy ezt szervezett formában, a jövőben lehetővé teszi. A bizalmi-kon keresztül fogunk értesíteni mindenkit arról, hogy mely napokon, és kiket milyen feladatok mellett lehet a vállalat területére behívni.

Értesítjük dolgozóinkat, hogy a nyári időszámítás 1987. március hó 29. napjától szeptember hó 27. napjáig tart.

1987. évi munkanap-átthelyezés A 13/1986. (X. 30.) ÁBMH sz. rendelet szerint az 1987. évi munkaszüneti napok körüli – a naptár szerinti munkarendtől való eltéréssel járó – munkarend a következő:

- augusztus 21-én, pénteken heti pihenőnap,
- augusztus 23-án, vasárnap munkanap.

*

Vállalatunk ez évtől benyújtotta tagfelvételi kérelmét a Magyar Kereskedelmi Kamarába.

A kamara érdekközvetítő, érdekegyeztető és érdekképviseleti tevékenységét ellátó, továbbá a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztését elősegítő társadalmi szervezet. Fő tevékenységének rövid megfogalmazásából is láthatóan a jelen gazdasági körülmények, és a jövőben lehető gazdasági kapcsolatok kiépítése terén is igen gyümölcsöző és hasznos ez a tagság vállalatunknak.

SPORT

Labdarúgás

Február 22-én, vasárnap délelőtt a gyárunk női futballcsapata a Tanácsi Építők által rendezett teremtorán vett részt.

A hosszú téli mérkőzési hiányos időszak után a lányok örömmel léptek újra női csapat ellen pályára. Két meghívott és egy házigazda küzdőfél lévén csapatunk két mérkőzés már eldöntötte a helyezések sorsát.

Elsőként a meghívottak léptek pályára. A dohánygyáriak kapuja bevehetetlennek bizonyult. A védelem még a komolyabb góhelyzetek kialakí-

tását is elfojtotta. Az eredmény Mecseki Ércbányászati Vállalat–Dohánygyár 0-1. Majd MÉV–Tanácsi Építők összecsapás következett. Itt már több gól is megörvendeztetette a kis számú nézőközönséget. 4-2-re verte a házigazda a MÉV csapatát. Végül a csapatunk 0-0-ás kétszer húsz percet játszott a Tanácsi Építőkkel. Izgalmas pillanatok, heletűgások következtek, melyeknél 2-3 arányban jobbnak bizonyultunk.

Igy a sorrend: I. Dohánygyár; II. Tanácsi Építők; III. MÉV.

Asztalitenisz

Március hetedikén délelőtt a Pannónia Sörgyár kirendelt-ségének sporttermében került megrendezésre az idei EDOSZ asztalitenisz megyei verseny.

A kevés induló, a gyér érdeklődés rányomta a bélyegét a verseny hangulatára. A 10 élelmiszeripari vállalat közül mindössze 3 képviselőtében érkeztek játékosok, összesen tízen. Vállalatunkat öt fő képviselte.

A női számban mindössze három induló akadt, mindhárom gyárunkból. Keserű szájjal hozták el az első három helyezetteknek járó díjakat.

A férfi egyéniben a helyezések évek óta alig változnak. A Sörgyár képviselőtében aktív és már nem aktív asztalitenisz sportolók veszik el az ellenük kiálló játékkedvelők maradék lelkesedését.

Sakk

A hagyományokhoz híven ebben az évben is a vállalatunk adott otthont az EDOSZ vállalatok megyei sakkbajnokságának. Az EDOSZ sportbizottsága a velünk történő egyeztetés után a megye minden élelmiszeripari vállalatának megküldte a versenykiírást. Öt vállalat adta le a nevezését, 25 versenyzőni számdékozó jelezte jövetelét. Ezzel szemben február 20-án, pénteken négy órákor 18 versenyző ült asztalhoz. Még szomorúbb ez a kép, ha összevetjük a tavalyi év részvételi arányával. Az elmúlt évben ugyanis még 28-an versenyeztek és a leadott nevezések és a megjelenési arány közti különbség sem volt ilyen nagy.

A résztvevők a következő öt vállalat színeiben versenyeztek: Szigetvári Konzervgyár, Baromfifeldolgozó Vállalat, Sű-

tőipari Vállalat, Gabonaforgalmi Vállalat, Pécsi Dohánygyár. Vállalatunkat hat fő képviselte szép eredményekkel. A mérkőzések svájci rendszerben zajlottak, megegyezés alapján a sakkórátok 10 perces játékidőre állították. Öt forduló után alakult ki a végeredmény, miután a helyezések az alábbiak lettek:

Dohánygyári győzelem született: első helyen végzett Máté István dolgozónk. Második lett a Szigetvári Konzervgyár versenyzője, Orbán Sándor. Harmadik helyen Dömös Géza, a Sütőipar, negyedik helyen pedig Braun József, a Gabonaforgalmi Vállalat dolgozója végzett.

A helyezettek jutalma értékcs tárgygyermény volt. A győzteseknek ezúton is gratulál a szervező szb.

HOBBI

A metszés ideje

A gyümölcsfák vázágainak csúcsi részén hajtának ki legértelmebben a rügyek és az alsó rügyek legtöbb esetben ki sem hajtának, így a korona széle idők folyamán jobban el-sűrűsödik.

Az idősebb fák termőkorai metszése az elsűrűsödött koronáriszék ritkításából áll. A ritkítást mindig a vázágak csúcsi részén kell végezni, ezzel nyitunk utat a korona belseje felé a fénynek és levegőnek. A kis elágazásokat nem szabad a korona belső részéről lementeni, mert a vázágak felkopaszodásra hajlamosak. A korona kerületi részének ritkításával növeljük a termőfelületet, mert így a fényhez juttatott belső részek is termést tudnak hozni.

A túlzott metszést a fa a korona belsejében hozott úgynevezett vízhatásokkal jelzi. Ezek közül való kivágásával nem segítünk a bajon, mert helyettük újabbak, még erősebbek nőnek. Gyengén visszametszve növekedési esé-

lyüket lecsökkentjük, és később még termést is hozhatnak. Általános szabálynak tekinthető, hogy a metszés ne legyen erős, mert a fa az elveszett ág-részek pótlására törekszik és az erős metszésre fokozott hajlást növekedéssel válaszol.

Termőre metszéssel a fát termőrügyekkel berakódó hajtások fejlesztésére serkentjük. Csak az őszibarackot metszünk így, mert állandó termőgyengysúlyát csak úgy tudjuk megtartani. Elhagyásával a vesszőnővekedés legyengül, a vázágak felkopaszodnak, gyenge minőségű terméssel sűrűn berakod. va teljesen leromlik a fa. Az őszibarack termőre metszésével egy időben végezzük a koronaaalakító metszést is.

Kajsziabarackot, cseresznyét augusztusban, szilvát, meggyet pedig szeptemberben metszünk. A csonthéjasokat általában csak nagyon óvatosan metszük, mert hatására a fa könnyen elmezgásodik, ami idő előtti öregedéshez vezet.

Drávavölgyi József